

Kärkölän kunnan talousarvio 2022 ja taloussuunnitelma 2023-2024

Kunnanhallitus 01.11.2021 § 241
287/02.02.00/2021

Valmistelija

talouspäällikkö juha.savela@karkola.fi, puh. 044-770 2046
kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206

Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on myös hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnanhallitukselle jaetaan kokouksen oheisaineistona kunnanhallituksen työtilassa valmisteluluonnos talousarvion tuloslaskelmasta vuodelle 2022 sekä taloussuunnitelmaluonnos vuosille 2023 - 2025. Alla referoidaan talousarviotilannetta per 28.10.2021.

Vuoden 2022 talousarvioesityksen vuosikate on -78 808 euroa. Poistot ovat 1 394 500 euroa, jolloin talousarvioluonnoksen tulos on 1 473 308 euroa alijäämäinen.

Suunnitelmavuosien (2023 ja 2024) poistot ovat vuosittain noin 1 500 000 euroa ja myös suunnitelmavuodet ovat alijäämäisiä.

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee talousarvion vahvistamisen yhteydessä päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vuosille 2023-2024 laadittu taloussuunnitelma osoittaa, että suunnitelma-
vuosien alijäämä voidaan kattaa edellisten kausien ylijäämillä, mutta tarve taloutta parantaviin toimiin vuosien 2023 ja 2024 talousarvioita laadittaessa on ilmeinen.

Käyttötalouden toimintatuotot ovat 6,5 miljoonaa euroa ja tuotot ovat 6,2 % suuremmat kuin vuoden 2021 talousarviossa. Ulkoisten tuottojen kasvua tarkasteltaessa on huomioitava mahdollisten hankerahoitusten toteutuminen.

Toimintakulut ovat esityksessä yhteensä 31,5 miljoonaa euroa ja kasvavat 4,9 %:a vuoden 2021 talousarvion tasosta tasosta. Käyttömenoja lisää Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vuodelle 2022 arvioitu maksuosuus (noin 16,5 M€), jossa kasvua on vuoden 2021 tasosta noin 4,5 %.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tuottamien palvelujen vuoden 2022 määräraha-arvio on palvelusopimusneuvotteluiden mukainen ja

perustuu osaltaan myös vuoden 2021 ennakoituun palvelujen ostoennusteeseen. Lisäksi nousua on henkilöstökuluissa.

Vuoden 2022 talousarvion käsittelyn aikana valmistellaan samanaikaisesti kunnan hallintosäännön muutoksia. Päättävät muutokset vaikuttavat mahdollisesti vielä talousarvion rakenteeseen.

Vuoden 2022 verotulokertymät on laskettu nykyisten veroprosenttien mukaan. Tuloveroprosentti on 22,00, yleinen kiinteistöveroprosentti 1,35, vakituisten asuinrakennusten 0,60, muiden kuin vakituisten asuinrakennusten 1,2 ja rakentamattomien rakennuspaikkojen 4,35.

Verotuloja arvioidaan kertyvän yhteensä 17,3 miljoonaa euroa. Verot kirjataan maksuperusteisesti, joten tuloarvio perustuu maksettaviin tilityksiin, eikä verotettavien tulojen kasvuun. Vuoden 2022 verotuloarvio on noin 44 000 euroa suurempi kuin vuoden 2021 talousarviossa.

Valtionosuudet on esitetty tämän hetkisen ennusteen mukaan. Ennusteen mukaan valtionosuudet kasvavat noin 7,2 %:lla verrattuna vuoden 2021 talousarvioon. Suunnitelmavuosille 2023 ja 2024 valtionosuuksien määrittely perustuu Valtiovarainministeriön tämänhetkisiin arvioihin. Huomion arvoista on, että kaikissa selvityksissä ja arvioissa todetaan, etteivät tämänhetkiset arviot todennäköisesti tule olemaan lopullisia valtionosuuksia johtuen erityisesti sote-uudistuksesta.

Kärkölän Vesi on laskennallisesti eriytetty taseyksikkö. Sen osalta talousarvion tulos on 18 500 euroa alijäämäinen. Tulokseen sisältyy kolmen prosentin sisäinen korko. Suunnitelmavuodet ovat haasteelliset Kärkölän Veden osalta rakentamishjelmaan sisältyvän uuden jätevedenpuhdistamon rakentamisen tai mahdollisen korvaavan suunnitelman toteuttamisen johdosta.

Talousarviossa on esitetty vuosien 2022 - 2024 rakentamishjelma, mikä sisältää suuria rakennushankkeita. Investointimenojen kokonaissumma suunnitelmakaudelta on noin 9,9 miljoonaa euroa, joista suurimmat ovat yhtenäiskoulun 2. vaiheen loppuunsaattaminen (valmistuu 07/2022) ja Kärkölän Veden siirtoviemäriin rakentaminen.

Merkittävä investointikohde on myös vuosille 2022 - 2023 ajoittuva jäteveden puhdistamon saneeraus tai siirtoviemäriin rakentaminen.

Suuret investoinnit vaikuttavat myös lainanottoon. Talousarvioesitys perustuu siihen, että rakentamishankkeet toteutetaan kunnan omina investointeina, jolloin lainojen nosto ajoittuu samaan ajankohtaan. Vuoteen 2022 mennessä on toteutettu suurin osa ohjelman investoinneista, noin 16 miljoonaa euroa. Lainamäärä tulee tällöin olemaan noin 34,2 miljoonaa euroa. Varsinaisen lainan lisäksi korkoriskiä aiheuttavat leasing-sopimukset.

Tasapainoisen talouden ehtona suunnitelmakaudella on toimintakatteen matala kasvu, erityisesti sosiaali- ja terveystenonjen hallittu maltillinen kehitys, matalan korkotason jatkuminen ja investointien tehokas toteutus.

Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus keskustelee vuoden 2022 talousarviosta ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelmasta. Kunnan menojen kasvusta tulee tehdä tarkempi selvitys. Kunnanhallitus päättää palauttaa talousarvion lautakuntien käsittelyyn. Selvitysten ja lautakuntien käsittelyn jälkeen kunnanhallitus jatkaa asian käsittelyä seuraavassa kokouksessa.</p>
Päätös	<p>Keskustelun kuluessa Miia Salminen esitti Mari Rainingon kannattamana, että päätösehdotukseen lisättäisiin se, että lautakuntien tulee käydä kriittisesti läpi ei pakolliset investoinnit.</p> <p>Pormestari muutti päätösehdotusta seuraavasti:</p> <p>Kunnanhallitus keskustelee vuoden 2022 talousarviosta ja vuosien 2023–2024 taloussuunnitelmasta. Kunnan menojen kasvusta tulee tehdä tarkempi selvitys. Kunnanhallitus päättää palauttaa talousarvion lautakuntien käsittelyyn. Lautakuntien tulee etsiä säästöjä joko käyttömenoista tai investoinneista.</p> <p>Selvitysten ja lautakuntien käsittelyn jälkeen kunnanhallitus jatkaa asian käsittelyä seuraavassa kokouksessa 29.11.2021.</p> <p>Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.</p>
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	toimialajohtajat, lautakunnat
Kunnanhallitus 29.11.2021 § 265 287/02.02.00/2021	
Valmistelija	<p>taluspäällikkö juha.savela@karkola.fi, puh. 044-770 2046 kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206</p> <p>Kuntalain mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on myös hyväksyttävä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sekä investointi- ja rahoitusosa.</p> <p>Talousarvio vuodelle 2022 sekä taloussuunnitelma vuosille 2023 - 2024 on esityslistan liitteenä.</p> <p>Vuoden 2022 talousarvioesityksen vuosikate on 577 652 euroa. Poistot ovat 1 1 394 500 euroa, jolloin tulos on 816 848 euroa alijäämäinen. Suunnitelmavuosien poistot ovat vuosittain noin 1 400 000 euroa ja myös suunnitelmavuodet ovat alijäämäisiä 2023 vuosi 0,2 miljoonaa euroa ja 2024 vuosi 0,9 miljoonaa euroa). Vuosiin 2023 ja 2024 sisältyy monia epävarmuustekijöitä liittyen verotukseen ja valtionosuuksiin, jotka selvenevät kevään 2022 aikana.</p>

Kuntalain mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee talousarvion vahvistamisen yhteydessä päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vuosille 2022 - 2024 laadittu taloussuunnitelma osoittaa, että taseeseen kertynyt ylijäämä on suunnitelmakauden lopussa kunnan osalta 4,2 miljoonaa euroa ja kuntakonsernin osalta 1,8 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 talousarvion käyttötalouden toimintatuotot ovat 6,5 miljoonaa euroa ja ovat 6,2 prosenttia suuremmat kuin vuoden 2021 muutotalousarviossa. Ulkoisten tuottojen kasvua tarkasteltaessa on otettava huomioon mahdollisten hankerahoitusten toteutuminen.

Toimintakulut ovat vuoden 2022 talousarvioesityksessä yhteensä 32,47 miljoonaa euroa ja kasvavat 2,8 %:a vuoden 2021 talousarvion tasosta (31,58 miljoonaa euroa). Käyttömenojen nousuun ei ole mitään yksittäistä syytä tai lähdeä, vaan nousua on tapahtunut kauttaaltaan mm. henkilöstömenoissa (0,2 miljoonaa euroa), palvelujen ostoissa (0,2 miljoonaa euroa), aineet, tarvikkeet ja tavarat (0,2 miljoonaa euroa) ja muissa toimintakuluissa (0,3 miljoonaa euroa). Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän tuottamien palvelujen vuoden 2022 määräraha-arvio on palvelusopimusneuvotteluiden mukainen.

Esittelijä	pormestari Markku Koskinen
Päätösehdotus	<p>Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan vuoden 2022 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2023-2024 oheisen liitteen mukaisena.</p> <p>Lisäksi kunnanhallitus valtuuttaa talouspäällikön tekemään tarvittavia teknisiä muutoksia talousarvioon.</p>
Päätös	<p>Riikka Karjalainen teki Miia Salmisen kannattamana seuraavan päätösehdotuksen: kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan vuoden 2022 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2023 - 2024 seuraavin muutoksin:</p> <ul style="list-style-type: none">- investointeihin muutetaan uuden yhtenäiskoulun kalustehankinnat 430 000 euroon sisältäen kaikki urakan ulkopuoliset kalusteet, koneet, laitteet ja muun välineistön. <p>Lisäksi Miia Salminen ehdotti Mari Rainingon kannattamana, että investoinneista poistetaan tekojäärata.</p> <p>Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.</p> <p>Lisäksi kunnanhallitus päätti valtuuttaa talouspäällikön tekemään tarvittavia teknisiä muutoksia talousarvioon.</p>
Muutoksenhaku	Muutoksenhakukielto
Jakelu	talouspäällikkö, kiinteistöpäällikkö

Esittelijä	kunnanhallitus
Päätösehdotus	<p>Kunnanvaltuusto päättää, että se hyväksyy liitteenä olevan vuoden 2022 talousarvion sekä taloussuunnitelman vuosille 2023 - 2024 seuraavin muutoksin:</p> <ul style="list-style-type: none">- investointeihin muutetaan uuden yhtenäiskoulun kalustehankinnat 430 000 euroon sisältäen kaikki urakan ulkopuoliset kalusteet, koneet, laitteet ja muun välineistön- investoinneista poistetaan tekojäärata.
Päätös	<p>Valtuutettu Santeri Nousjoki esitti, että urheilukentän korjauskustannukset poistetaan investoinneista. Vastaesitystä ei kannatettu.</p> <p>Valtuutettu Kauko Issakainen esitti, että tekojäärataa ei poisteta investoinneista. Vastaesitystä ei kannatettu.</p> <p>Kunnanhallituksen päätösehdotus hyväksyttiin.</p>
Muutoksenhaku	Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Jakelu	johtoryhmä lautakunnat